

NON NOBIS DOMINE

Foiaa Ordinului Suprem Militar al Templului din Ierusalim

Nr. 1 / București, noiembrie 2012
(894 A.T.)

CASTELUL CAVALERILOR. Dr. Florin Rusu a salvat de la prăbușire un castel vechi de peste 700 de ani din județul Alba, în Munții Trascăului din Cheile Aiudului, transformându-l într-un fabulos hotel. Castelul a fost o fortăreață în vremea imperiului austro- ungar, iar mai târziu l-a găzduit pe Regele Mihai, când era în serviciul armatei. Camerele au mobilier de epocă, baldachine și băi de piatră.

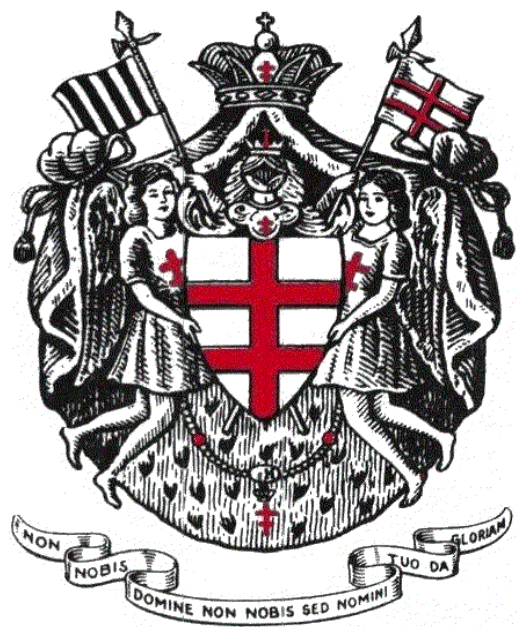

Non nobis Domine

Proiect realizat din ordinul Marelui Prior General Magistral al României, **Cavaler Magnae Crucis Dan Vasiliu**, de **DOTJ dr. Irina Airinei** cu sprijinul **KOTJ dr. Florin Rusu**.
Au colaborat: **DGOTJ conf. univ. dr. Mihaela Dimitrescu**, Mare Ospitalier al OSMTH, Seneșal al Prioratului Bucureștilor și Ilfovului.
DGOTJ Arh. Ludmila Prelipceanu, Comandant Comanderia “Sf. Teodor” București

Concepția grafică: **Sergiu V. Vasile**

ISBN 978-973-0-12779-9

Comunicat prioral

Marele Priorat General Magistral al României se delimitează de orice manifestări extremiste, în afara legii și care atentează la libertatea și viața oamenilor, mai ales când acestea se fac de către indivizi care nu au nici o legătură cu Ordinul nostru. Fideli scopurilor și regulamentelor Ordinului Suprem Militar al Templului din Ierusalim (O.S.M.T.H.), unic moștenitor și continuator al spiritului și al tradițiilor Ordinului Templier medieval, afirmăm, la unison cu toate Prioratele și Marile Priorate din lume, credința și asumarea necondiționată a principiilor și virtuților creștine și cavalerești, mai ales a dragostei față de aproapele nostru. Respectând credința fiecăruia, chiar dacă nu este aceeași cu cea împărtășită de noi, Cavalerii și Doamnele Ordinului nostru acționează în spiritul Liturghiei de după Liturghie sau a Apostolatului Laic. “Armele” noastre sunt exclusiv CUVÂNTUL și FAPTA. Misiunea noastră rămâne, ca de altfel încă din 1118, de la înființarea Ordinului, aceea de a apăra religia Creștină și Biserica și de a le extinde influența în societate. Singura cale de a realiza aceste deziderate, cu blândețe și înțelepciune, rămâne cea arătată nouă de Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos, constând în : CREDINȚĂ, SPERANȚĂ și IUBIRE, ultima fiind cea mai importantă.

E.S. Cavaler Magnae Crucis Dan VASILIU
Marele Prior General Magistral al O.S.M.T.H. România

OSMTH România - Scurt istoric

Primii Cavaleri români ai O.S.M.T.H. au fost investiți și înnoilați la Paris în primăvara anului 2003 A.D. în jurisdicția Marelui Priorat al Franței.

În septembrie 2003 a fost înființat Marele Ballivat al României sub jurisdicția Marelui Priorat al Franței. În România existau deja patru Comanderii.

Marele Priorat al României a fost fondat în anul 2004 A.D. (886 A.T.) sub autoritatea Alteței Sale Eminentissim Mare Maestru și Principe Regent al O.S.M.T.H. Dom Fernando Campello Pinto Perreira de Sousa Fontes.

În septembrie 2006, Marele Maestru a ridicat Marele Priorat la rangul de Mare Priorat Magistral.

În iunie 2008, Marele Maestru a ridicat Marele Priorat la rangul de Mare Priorat General Magistral.

Cuvânt de început

Ordinul Suprem Militar al Templului din Ierusalim prin Marele Priorat Magistral al României, încearcă, prin programele și proiectele inițiate, să-și aduca contribuția la ridicarea calitativă a societății în care trăim. Asociația “Magnus Prioratus Romaniae”, forma legal înregistrată a Ordinului în Romania, dorește să colaboreze cu organisme animate de aceleași dorințe, pentru realizarea scopurilor afirmate în Statutele și Declarațiile Ordinului.

Acțiunile caritabile, promovate de Marele Priorat Magistral al României al Ordinului Suprem Militar al Templului din Ierusalim, vin în sprijinul celor oprimați și al celor neajutorați, încercând să aline, pe cât posibil, suferința și încercările care le-au fost hărăzite. Acțiunea caritabilă, desfășurată alături de Biserică și sub oblăduirea Bisericii, este cu mult mai eficientă, deoarece prin prezența preotului creștin se poate ameliora nu numai condiția și starea trupească (fizică) în care se găsesc cei aflați în nevoie, ci și cea sufletească (spirituală). Ordinul nostru caută, de fiecare dată, să completeze acțiunea sa laică cu binefacerile harului slujitorilor bisericii.

Nimic nu se face din fariseism; de fapt se dorește a fi un imbold pentru alții de a-și apleca privirile și de a-și deschide sufletul pentru a-și ajuta aproapele.

Considerăm orice sprijin venit în susținerea activității noastre ca fiind deosebit de prețios si rămânem fideli devizei Ordinului nostru:

“NON NOBIS DOMINE, NON NOBIS, SED NOMINI TUO DA GLORIAM !”

E.S. Cavaler Magnae Crucis Dan VASILIU
Marele Prior General Magistral al O.S.M.T.H. România

Înființarea Marelui Priorat al Serbiei

La invitația Marelui Prior al Macedoniei, Snezana Zecevici, Legat Magistral pentru Serbia și a viitorului Mare Prior al Serbiei, Dejan JERICIC, mai mulți Cavaleri și Doamne ale Templului ai OSMTH România au participat la ceremonia de Investire a Prioratului Serbiei, în zilele de vineri 27, sâmbătă 28 și duminică 29 aprilie 2012.

Drumul pe malul Dunării, adevărată baie de soare, a început cu pitorescul peisaj al Orșovei, în amonte de Turnu Severin și de lacul de acumulare al hidrocentralei Porțile de Fier I, în dreptul gurii de vărsare a râului Cerna.Trecem de locul unde se afla, până la formarea lacului, insula Ada Kaleh, acoperită, azi, de ape, ca și vatra veche a Orșovei, oraș strămutat și reconstruit în întregime, mai sus de poziția inițială. Călătoria de-a lungul fluviului devine, pentru mine și frații mei, Ludmila și Sorin-originar din aceste locuri mirifice, o adevărată revelație. Totul este spectaculos, natura se deschide și se închide o dată cu schimbarea reliefului, apa devine mai involburată iar țărmurile mai stâncoase, presărate cu neobosite moriști eoliene pe culmi și cu zidurile vechilor forturi de apărare, acum inundate. Cazanele Mici, un loc plin de legende marinărești, ne opresc cu amintirea incantațiilor care evocau monștri ascunși în vârtejurile apelor neliniștite. Aici, în apropierea Dubovei, la Ogașul Turcului, pe porțiunea de defileu cuprinsă între gurile de vărsare ale râurilor Plavisevița și Ogradena, depășim Dealul Ciucaru Mare (318 m),

ai cărui pereți abrupti mărginesc malul românesc al fluviului și Dealul Stirbățul Mare (768 m) situat pe teritoriul Serbiei. Trecem prin dreptul plăcii memoriale romane „Tabula Traiana”, amintind de construirea drumului militar roman și a podului lui Traian peste Dunăre (105 d. C), operă a arhitectului Apolodor din Damasc, cel care a construit și Tropaeum Traiani de la Adamclisi... Cea mai mare sculptură în stâncă din Europa, chipul lui Decebal se profilează la orizont, cu inscripția Decebalus Rex, Dragan fecit”. Da, suntem acasă...Peisajul sălbatic, împădurit, este presărat de peșteri care alternează cu mărturiile tăcute ale unui trecut sângeros. Trecem pe lângă câteva umbre ale trecutului, care te fac să visezi. Cetatea Golubăț construită pe locul unor vechi fortificații dacice, în apropierea satului Coronini, pe drumul ce duce de la Orșova la Moldova Nouă, a fost menționată, pentru prima dată, într-un document din 1430. Se consideră că a fost terminată, în 1428, de Sigismund de Luxemburg, întemeietorul Ordinului cruciat al Dragonului. Căpitanul acesteia, însă, a vândut cetatea, turcilor, Sigismund fiind nevoit să construiască o altă cetate, terminată de Ladislau, de unde a atacat, în 1428, Golubățul; cetatea Ladislau, în perioada 1429-1435, a fost proprietatea Ordinului Cavalerilor germani, din 1457 a hunedorenilor, iar dupa atacul de la Mohacs din 1526, a fost cucerită de turci și a decăzut.

Apele Dunării scot, iată, la iveală, ruinele cetății Dranko menționată în documentele din 1451 și 1452 de către Iancu de Hunedoara care pecetluiește titlul de proprietate asupra sa. Apele fluviului au acoperit parțial și zidurile fortificației Tricule ale cărei turnuri au fost înghițite de valuri în apropierea localității Svinița. Șoseaua e

numai a noastră, înaintăm spre Belgrad fără să întâlnim vreun obstacol, nici om, nici câine. Soarele ajunge la zenit, învăluindu-ne într-o lumină optimistă. Beogradul, „orașul alb”, nu se dezmințe: partea asta de Balcani ne primește cu o familiaritate care trădează o istorie comună, încă nevindecată. Orașul forfotește pauper într-un depriment cadru eclectic de Art Nouveau, realism-socialist și constructivism, lingându-și, încă, rănila provocate de recente bombardamente din perioada războiului din Kosovo.

Noi, grupul destul de masiv de templieri români, în frunte cu Marele Prior General Magistral al României, Cavaler Mare Cruce Dan Vasiliu, suntem întâmpinați de gazde la Hotelul Moskva, cel mai mare din Serbia, inaugurat, după cum ni s-a spus, de însuși regele Petar I Karageorghevici, la 16 ianuarie 1908 pe când se numea Rosija Palace. Construit în stil Secession, a fost declarat monument de arhitectură, fiind, în prezent, adus la standarde actuale. A găzduit, până azi, nenumărați vizitatori printre care celebrități precum Albert Einstein, Alfred Hitchcock, Maxim Gorki, Richard Nixon, Mahatma Gandhi, Luciano Pavarotti, Jack Nicholson, Robert de Niro, Bred Pitt, Jovovic Mila, Kirk Douglas, Michael Douglas, Rabindranath Tagore, precum și Roman Polanski, Bernardo Bertolucci, Milos Forman. Alfred Hitchcock a fost fascinat de aspectul hotelului. Albert Einstein a fost un oaspete obișnuit al cafenelei sale în aer liber împreună cu soția sa Mileva.

Ne reîntâlnim, aici, cu frații noștri din Franța iar, mai târziu, încep să vină delegații din toată Europa. O cină în cursul căreia forfotul reverderii este urmat de solemnitatea impusă de veghea armelor.

A doua zi, vizităm “orașul alb” situat la confluența râului Sava și fluviului Dunărea

unde Câmpia Panonică întâlnește Balcanii. Cel mai vechi punct al orașului este un mausoleu turcesc din parcul Kalemegdan. Timp de aproximativ patru secole, aici a fost un câmp de bătălie între Imperiul Bizantin, Regatul Ungariei și Primul Imperiu Bulgar. Orașul a găzduit armatele din prima și a doua cruciadă; pornind în cea de-a treia cruciadă, Frederic Barbarossa și cei 190.000 luptători ai săi au văzut Belgradul în ruine. În urma Bătăliei de la Marița din 1371 și a celei de la Kosovo Polje din 1389, Țaratul Sârb a început să se spulbere când otomanii au cucerit partea de sud a teritoriului. Cu toate acestea, partea de nord din Despotatul Serbiei a rezistat de-a lungul existenței sale, cu capitala la Belgrad. Orașul a prosperat sub conducerea domnitorului Ștefan Lazarevici, fiul lui Lazăr al Serbiei. Lazarevici a construit un castel, a refortificat zidurile vechi ale orașului, reușind să reziste forțelor otomane timp de aproape 70 de ani. Otomanii au cucerit cea mai mare parte din despotatul Serbiei, asediind fără succes Belgradul în 1440 și apoi în 1456. Fiind un obstacol pentru ulterioara accedere în Europa Centrală, peste 100.000 de soldați turci au lansat cunoscutul asediu de la Belgrad, în care armata creștină, sub conducerea lui Iancu de Hunedoara au apărât cu succes orașul, rănindu-l pe sultanul Mehmed al II-lea. Această luptă „a decis soarta creștinătății”; la cererea Papei Calixt al III-lea, a răsunat sunetul clopotului amiezii comemorând victoria în toată lumea creștină până în prezent.

Abia pe 28 august 1521 fortăreața a fost cucerită de sultanul Soliman Magnificul și de cei 250.000 de soldați ai săi; ulterior cea mai mare parte a orașului a fost rasă de pe fața pământului, iar întreaga populație creștină a fost deportată la Istanbul.

Am vizitat edificiul de pe malul Dunării care a apărât orașul în istoria sa atât de încercată.

Apoi, impresionantul Templu “Sfântul Sava”, cea mai mare biserică ortodoxă din lume.

Între anii 1170-1196, domnește în Serbia marele despot Cavaler templier Ștefan Nemanja, căsătorit cu fiica împăratului bizantin. Ultimul lor copil, Rastko, avea să ajungă cel mai important sfânt al Serbiei, până în zilele noastre. El se călugărește la Mănăstirea Sfântul Pantelimon, de la Muntele Athos, sub numele de Sava. Ștefan Nemanja se călugărește și el și va purta numele de Simeon. Multe mănăstiri din Muntele Athos sunt ctitorite de către Sfinții Simeon și Sava. Sfântul Sava este uns Arhiepiscop al Serbiei, la Mănăstirea Zica. Moare la 13 ianuarie 1236, la Târnovo. De acolo, moaștele sale sunt aduse în Serbia dar sunt arse de turci pe colina Vracear, pe 27 aprilie (10 mai) 1594.

Catedrala Patriarhală din Belgrad care domină capitala Serbiei, este zidită pe platoul Vracear, acolo unde, în urmă cu aproape 800 de ani, moaștele Sfântului Sava au fost arse de păgâni.

Piatra de temelie a Templului a fost pusă la 10 mai 1939, ziua arderii moaștelor Sfântului Sava. În 1958, patriarhul Gherman a solicitat reînceperea lucrărilor, dar acordul a fost dat abia în 1984, după 88 de intervenții ale Patriarhiei sârbe. Catedrala are înălțimea de 70 m, 81 m de la nord la sud și 91 m de la vest la est, punctul cel mai înalt având 134 m, iar crucea aurită de pe turla principală atingând 12 m. Există 18 cruci aurite dispuse pe catedrală, iar clopotnița are 49 de clopote! Suprafața catedralei este de 3.500 mp, la care se adaugă trei galerii de 1.500 mp, la primul nivel, și o galerie de 120 mp, la al doilea nivel.

Capacitatea este de 10.000 de persoane și 800 de coriști în balconul destinat acestora. Fațada este din marmură și granit, urmând ca decorațiunile interioare să fie făcute din mozaic, din care s-a realizat Hristos Pantocrator din cupola centrală, unde fiecare ochi va avea suprafața de trei metri. Cea mai grea încercare a constructorilor a fost ridicarea domului central, de 4.000 de tone, construit în întregime la sol, fiind acoperit cu aramă și având montată și crucea, întreaga acțiune durând 40 de zile. Catedrala Svetog Save este un edificiu răsăritean unic, ale cărui dimensiuni întrec până și celebrele catedrale Sfânta Sofia din Constantinopol și Iisus Mântuitorul din Moscova. Camera Capitulară de 1.800 mp. păstrează, într-o criptă, fragmente din vestmântul Sfântului Sava.

După vizitarea impresionantei Catedrale templiere, un prânz vânătoresc în mijlocul naturii, într-un restaurant cu specific sârbesc, a fost un binecuvântat popas.

După amiaza festivă a consfințit, într-un cadru ceremonial, Înființarea Marelui Priorat al Serbiei în sala dedicată ritualului creștin din Hotelul Moskva. În urmă cu trei ani, a fost înființată prima Comanderie sârbă apoi încă două Comanderii, numărul membrilor acestora atingând 142 de Cavaleri și Doamne ale Templului. Datorită activității umanitare în deplin spirit creștin, această dezvoltare a dus la crearea, în aprilie 2012, a Marelui Priorat al Serbiei, fiind investit Mare Prior E.S. Dejan Jeremic Petar și, în funcția de Mareșal OSMTH Serbia, Petar Počuca. Redăm, aici, pe scurt, cuvântul E.S. Marele Prior al Serbiei, Dejan Jeremic:

“În acest moment istoric și emoționant, în ciuda tuturor eforturilor mele, nu pot să-mi rețin entuziasmul de a-mi exprima, în numele

tuturor Cavalerilor și Doamnelor Marelui Priorat al Serbiei și în nume propriu, cele mai sincere mulțumiri tuturor celor care au contribuit la crearea Marelui Priorat OSMTH al Serbiei care, începând de astăzi, sunt conșvinși, va justifica motivele creării sale prin misiunea și funcționarea sa și va fi o legătură puternică în lanțul nostru. Profit de această ocazie pentru a mulțumi Excelenței Sale, Mare Prior al Macedoniei și Legat Magistral pentru Serbia, sora Snezana Zecevic.

Moștenirea vechilor templieri ne obligă să respectăm un postulat simplu- “a servi”, într-un mod cavaleresc, scopurile creștinismului, având grijă nu doar de bunăstarea noastră, frați și surori, dar, de asemenea, de toți frații noștri întru Hristos. Moștenirea Cavalerilor Templieri ne obligă și mai mult să fim sinceri devotați Ordinului și ideilor noastre.

Dăruirea și virtuțile credinței, speranța, dragostea și mila sunt principiile noastre directoare de astăzi așa cum au fost și pentru strămoșii noștri glorioși, deoarece Ordinul nostru servește cauzei creștine cum spune și deviza noastră: NON NOBIS DOMINE NON NOBIS SED NOMINI TUO DA GLORIAM !

În galeria de figuri istorice importante sârbe, direct legate de Ordinul nostru, se numără Ștefan Nemanja, marele suveran al Rasciei, fondatorul dinastiei Nemanjic care a domnit în Serbia medievală până la cucerirea otomană de la sfârșitul secolului al 14-lea.

Ștefan Nemanja a fost un luptător remarcabil alături de Templierii care luptau pentru Bizanț. Există, de asemenea, confirmarea directă a aderării la Ordin a celor doi fii ai lui Ștefan Nemanja, Vukan și Ștefan domnitori creștini la începutul secolului al 13-

lea. Au existat relații puternice ale sârbilor cu Ordinul.

Benedict, Cardinalul de Sainte Suzanne a construit mănăstirea Filolali pe care Papa Honorius III-a donat-o templierilor în 1210. În această mănăstire, Sfântul Sava (Rastko Nemanjic, fiul lui Ștefan Nemanja, primul arhiepiscop al Bisericii Ortodoxe Sârbe) a scris Nomokanon, Krmchija și Zakonopravilo în 1219, prima constituție a Serbiei, care reglementa relațiile în domeniul social, civil și bisericesc.

Toate donațiile oferite bisericilor din Ierusalim și Acra, Sfântul Sava le-a dobândit datorită Templierilor.

Marele Priorat al Serbiei continuă astăzi misiunea începută cu nouă secole în urmă deoarece aparținem unei națiuni cu o importantă moștenire templieră. Acum, ca și atunci, este de datoria noastră de a face lumea mai bună, de a-i proteja pe cei neputincioși, de a lupta pentru propășirea Ordinului și creștinismului.”

Menționăm că, ulterior, s-a înființat, în Serbia, cea de-a patra Comanderie și, în septembrie, cea de-a cincea.

DOTJ Irina Airinei

Mai 2012:
Capitulul festiv de la Alba Iulia

La invitația Marelui Prior al Transilvaniei, Maramureșului și Sătmarului, Cosmin Suciu, o delegație de peste 100 de membri ai OSMTH România condusă de E.S. Cavaler Magnae Crucis Dan VASILIU, Marele Prior General Magistral al O.S.M.T.H. România, a participat, în data de 12 05 2012, la Capitulul Festiv de la Alba Iulia, având drept scop principal, primirea unor membri noi în interiorul organizației.

În cadrul unei procesiuni fastuoase, însoțiți de soldații Gărzii Cetății și de un cor, începând cu ora 10.30, a fost depusă o coroană de flori la statuia lui Mihai Viteazul, primul unificator, la 1600, al celor trei țări medievale românești care formează România de astăzi: Țara Românească, Transilvania și Moldova. S-a dat onorul și s-au tras salve de tun în cinstea OSMTH. Sub privirile încântate ale celor de față, cavalerii templieri s-au deplasat, apoi, la Catedrala Romano-Catolică “Sfântul Mihail”. Aici au asistat cu toții la o scurtă slujbă religioasă oficiată de un preot romano-catolic, după care a început un ceremonial cu ritualuri vechi din timpul războinicilor creștini care au întemeiat, în secolul XII, la Ierusalim, Ordinul Templierilor. Îmbrăcați în pelerine albe cu crucea templierilor, cei care au fost acceptați în această organizație exclusivistă, au fost înnobiți Cavaleri și Doamne ale Templului, au făcut jurăminte, au îngenunchiat și le-au fost atinși, cavalește, cu sabia, umerii plecați.

Superbul Hotel “Medieval” aflat în inima cetății restaurate de Prioratul Transilvaniei, a găzduit o dezbatere privind programul de acțiuni și organizarea mai eficientă a Prioratului și a OSMTH România, în general. Întrunirea templierilor, membri ai Ordinului Suprem Militar al Templului din Ierusalim, are loc în fiecare an și este organizată de Prioratul Transilvaniei, Maramureșului și Sătmarului. La Alba Iulia, în incinta Traseului celor Trei Fortificații, își are sediul Comanderia “Iancu de Hunedoara”.

Printre cei care au condus procesiunea de sâmbătă s-au aflat și Cav. Comandor Daniel Sabău, Comandant al Comanderiei Nr. 23 „Iancu de Hunedoara”, patronul Grup Corint, Marele Prior al Transilvaniei, Maramureșului și Sătmarului, Cosmin Suciu și omul de afaceri Mircea Chira.

Lucrările de restaurare și conservare ale vestigiilor descoperite în cetate, precum și noua înfățișare a cetății Alba Carolina se datorează eforturilor depuse cu dragoste și frică de Dumnezeu de membrii Comanderiei „Matei Corvin” din Alba Iulia și bunei gestionări a patrimoniului istoric de către Arh. Dan Sabău, Comandantul Comanderiei și de către Priorul Transilvaniei, Nobilul Cavaler Cosmin Suciu.

Se cuvine a aduce un cuvânt de laudă și mulțumire întregului Ordin Templier, continuator al Ordinului înființat acum aproape 1000 de ani și promotor al spiritului ecumenic și al dialogului dintre biserici, precum și inițiator al unor importante acte caritabile.

OSMTH România la sărbătoarea armenilor

Cu ocazia manifestărilor prilejuite de aniversarea a 500 de ani de la târnosirea Bisericii Sf. Maria a Mănăstirii Hagigadar, moment de sărbătoare și închinare pentru armenii de pretutindeni, în ziua de 27 august 2012 a avut loc la Biserica Armenească din București o slujbă la care au participat Sanctitatea Sa Karekin al II-lea, Catolicosul și Patriarhul Suprem al Tutoilor Armenilor, Preasfinția Sa Episcopul Davev Hagopian, primat al Diocezei armenilor din România și un sobor numeros de preoți armeni din România sau din suita Patriarhului Suprem. La manifestări au mai luat parte ierarhi armeni din Rusia, Franța și America, Excelența Sa Domnul Hamlet Gasparian, Ambasadorul Republicii Armenia la București, Domnul Varujan Vosganian, Președintele Uniunii Armenilor din România precum și o delegație a OSMTH România în frunte cu Marele Prior General Magistral al României, Cavaler Mare Cruce Dan Vasiliu și cu Marele Seneșal Ionel

Dumitru. Din partea Patriarhiei Române au fost prezenți Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal, precum și Preasfințitul Părinte Ciprian Cămpineanul, Episcop vicar patriarhal. În continuare, au fost lansate Albumul „Hagigadar – Împlinirea dorințelor” și alte tipărituri. Albumul „Hagigadar – Împlinirea dorințelor” se adaugă altor apariții editate cu prilejul aniversării a 500 de ani de la târnosirea Bisericii Sf. Maria a Mănăstirii Hagigadar și marcării vizitei în România a Sanctității Sale Karekin al II-lea, Catolicosul și Patriarhul Suprem al Tutoilor Armenilor. Albumul lansat prima dată la Suceava va sta alături de volumul „500 de ani de tipar armean”, editat de Uniunea Armenilor din România în colaborare cu editura și redacția publicației „Ararat”, de volumul (reeditat) „Schiță istorică a comunității armenice din România”, de Sergiu Selian, și de broșura „Vizitele pastorale ale Patriarhului Catolicos Karekin II în România”, care a apărut în limbile română și armeană. Acestora li se alătură cele două ediții speciale ale revistelor „Nor Ghiank” și „Ararat”.

August-septembrie 2012: Capitulum Internațional Anual al OSMTH de la Veneția

La invitația Marelui Priorat al Italiei (Gran Priorato d'Italia) de a participa la Capitulum Internațional Anual al O. S. M. T. H. din perioada 31 august - 2 septembrie 2012 de la Veneția, Ordo Supremus Militaris Templi Hierosolymitani din România a fost reprezentat de o delegație condusă de Marele Prior General Magistral, Cavaler Mare Cruce Dan Vasiliu. Primirea delegaților a avut loc vineri, 31 august la Hotel “Laguna Palace”, de unde oaspeții s-au îmbarcat pentru primul obiectiv: Arhivele Naționale din incinta Bisericii “Santa Maria Gloriosa dei Frari”, unde au putut fi admirate splendidele pergamente manuscrise originale “Santa Maria dei Teutonici”. În incinta mănăstirii “Cloître de la Trinité” s-a putut servi o cafea, prilej de contacte între delegațiile venite din întreaga Europă. În dimineața zilei de sâmbătă, 1 septembrie, reprezentanții Marilor Priorate au participat la o întrunire la Hotel “Laguna Palace”, în timp ce toți ceilalți participanți s-au întâlnit în holul hotelului la orele 9 pentru a se deplasa cu ambarcațiunile puse la dispoziție de organizatori, către Piazza San Marco, în vederea vizitării monumentelor și obiectivelor culturale reprezentative de acolo. La ora 15, delegațiile s-au îmbarcat pentru a ajunge în incinta bisericii ce a găzduit Ceremonia Solemnă. După Ceremonie, la întoarcerea la hotel, a avut loc un cocktail de gală pe splendida terasă a hotelului și Dineul de Gală în somptuosul restaurant de la “Laguna Palace”. Duminică, 2 septembrie, au fost vizitate o sticlărie istorică din Insula Murano precum și Insula Torcello.

Din dorința de a pune în valoare la fiecare Capitulum acțiunile pe care le desfășoară toate comanderiile din țară și pentru o mai bună comunicare între acestea, vă rugăm să transmiteți scurte prezentări și fotografii (după caz) ale evenimentelor pe adresa cancelariei priorale și / sau mdimitrescu@yahoo.com.

DGOTJ Mihaela Dimitrescu, Mare Ospitalier al OSMTH, Seneșal al Prioratului Bucureștilor și Ilfovului.

Centrul Templier de Excelență de la BRAD

SÂMBĂTĂ 13.10.2012 începând cu ora 11 a avut loc inaugurarea Centrului Templier de Excelență “Arsenie Boca”, str. Avram Iancu , nr. 38 , Brad, județul Hunedoara.

La Sfințirea Centrului Templier de Excelență și a bustului statuar Arsenie Boca au participat reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Române precum și ai Bisericii Romano-Catolice (capelanii KTJ Reja Radu și KOTJ Ioan Hărăguș). A luat cuvântul Marele Prior General Magistral al României, Dan Vasiliu care a spus, printre altele:

“Locul este plin de încălzătură emoțională, e o clădire a Ordinului, a noastră, e un loc frumos, poartă un nume mare, un nume de sfânt, un nume care ne obligă pe noi toți, de altfel, de a-l cinsti cu fapte pe măsura noastră. La începutul anului, când am emis edictul de înființare a acestui Centru, nu-mi imaginam că, în scurt timp se va ajunge la acest nivel. Acum, în schimb, aștept, din partea comandantului Centrului, din partea tuturor celor care vor să se implice în activitatea Centrului, ca, în scurt timp, să văd regulamentul de funcționare a Centrului și să văd schițat un program al activităților care se vor desfășura aici. Activitatea trebuie să fie permanentă și noi toți, Cavaleri și Doamne ale Templului, să îi pregătim și pe cei mai tineri spre a practica apostolatul laic sau Liturgia de după Liturghie. Și acum îi voi ruga pe colegii mei să aducă zestrea cu care contribuim noi, toți, pentru începerea activității, aici. Sunt câteva plachete de la Marele Magisterium: prima plachetă emisă de noi, în România, acum 9 ani, cu ocazia înființării Marelui Priorat al României și placheta aniversară la împlinirea a 5 ani de existență. Iată un exemplar al statutelor Ordinului, de la 1705, atunci când Ordinul a fost reformat. Marele Maestru a avut bunătatea să-mi dăruiească două exemplare, probabil că anticipa că voi avea nevoie de încă unul la un moment dat și acum i-am găsit locul celui de-al doilea exemplar, unul aflându-se la muzeul nostru din București. Cu câțiva ani în urmă am avut plăcerea de a primi vizita, la noi, în România, a unui Mare Maestru al unui Ordin înrudit, întrucâtva, cu Templierii, este vorba de Ordinul Bayolensis,

Ordin dinastic și Marele Maestru mi-a oferit o cutiută în care se găsea pământ din toate locurile sacre ale Templierilor. Împart, acest dar, astăzi, cu frații mei de la Centrul de Excelență din Brad. Pe lângă câteva exemplare din revista care sper să continue cu succes, tot de la Marele Maestru am primit două exemplare din această culegere din Arhivele Templului între 1995-1999. Și alte două exemplare din Arhivele Ordinului după 1999. Am venit aici să donăm bibliotecii o multitudine de cărți ale lui Arsenie Boca, o carte dragă mie, care mă călăuzește de câțva timp, ‘Confesiunile Sfântului Augustin’ și o carte de referință, mai modernă. O să-l rog pe comandant să primească și setul de steaguri de luptă și pentru că e vorba de normalitate, voi înmâna, astăzi, fratelui Florea Postecă și fratelui Alexandru Nicolici diplomele care le atestă gradul de Cavaler Mare Cruce. Acest Centru de excelență care înglobează și Centrul de studii templiere sper să ne aducă bucuria de a lucra și de a ne pregăti împreună, de a ieși în lume și de a practica apostolatul laic, Liturgia de după Liturghie. Mult succes !”

Comandantul Centrului, gen.r. Florea Postecă a acordat diploma de excelență Marelui Prior Dan Vasiliu care, cu acest prilej, a spus: “Pentru descifrarea acestei plachete ar trebui să am codul la mine. Vedeți dumneavoastră, Ordinul lucrează cu simboluri. Soclul acestei statui este înclinat la 9 grade, ceea ce îi reprezintă pe cei nouă Cavaleri care au înființat Ordinul. Dați-mi și mie voie să confer două diplome Cavalerului Mare Cruce Florea Postecă și Cavalerului Mare Cruce Alexandru Nicolici.”

O altă diploma de excelență a fost acordată domnului Florin Cazacu, primar al municipiului Brad. “E o mare cinste pentru mine, nefiind membru al acestui Ordin, să primesc această diplomă de excelență. Suntem mândri că am reușit să dezvelim bustul lui Arsenie Boca, marele duhovnic care, de câte ori a avut ocazia, a spus că și-a petrecut primii ani de studii aici, la Brad unde a și lăsat un semn. În 1929, în calitate de șef de promoție el a fost cel ce a plantat un gorun minunat în curtea Liceului ‘Avram Iancu’ care, după căderea celui al lui Horea, rămâne cel mai

important gorun al zonei noastre. Doresc să vă mulțumesc pentru acest bust, cel de-al doilea al lui Arsenie Boca după acela de la Sâmbăta de Sus. De asemenea, vă mulțumesc pentru faptul că ați salvat această clădire care era în ruină și vă dăruiesc stema municipiului Brad reamintindu-vă că brădenii vă sunt alături și dorind ca și dumneavoastră să fiți alături de brădeni.”

Comandantul Centrului, gen.r. Florea Postecă mai acordat diplome de excelență Comanderiei “Sf.Francisc de Assisi”, Brad, cavalerului Marius Maier de la Hunedoara, Comanderiei 43 Turda, Comanderiei numărul 11 „Sfântul Ioan Evanghelistul” din Baia Mare, Comanderiei 30, “Sfântul Mina” Oradea în cadrul Prioratului Regional Banat-Crișana, Balivatul Crișanei, care și de data asta a venit în corpore la Brad, de la Oradea. S-au conferit diplome de excelență Comandantului Comanderiei Oradea - Coroiu Vasile Sergiu, comandorului Cornel Hagiescu, inginerului Mircea Bobora, directorul Combinatului de ciment Deva, George Dincă, directorul PRODANDEZIT, Stana Adrian de la S.C.SAMAX România SRL Baia Mare, Cavalerului Mare Cruce Dan Medeanu, primul comandant al gen.r. Fl. Postecă.

În continuare a avut loc un microconcert al corului Episcopiei Ortodoxe din Deva, lansarea volumului “Îndreptar Heraldic” al cavalerului Florin Horvath apărut la Editura Ordo ab Chao, Zalău, 2012 și a romanelor “Lumini în Apocalipsa Sfântului Ioan” și “Fracul de Lut”, RAO, 2012 semnate de Ion Pițoiu-Dragomir.

Redeschisă și pusă în valoare de Comanderia “Francisc de Assisi” din Brad, Mănăstirea Franciscană Baia de Criș, monument de artă medievală din secolul al XIV-lea a găzduit ceremonia de innobilare a 22 de scutieri. Aici, la mică distanță de monumentul lui Avram Iancu, cuvintele Nobililor Cavaleri Priorul Transilvaniei Cosmin Suciu și ale Marelui Prior General Magistral al României Dan Vasiliu au deschis calea noilor Cavaleri și Doamne ale Templului către valorile morale și spirituale ale Ordinului.

Non nobis Domine, non nobis, sed nomine Tuo da gloriam!

Pag. 11

Non nobis Domine, non nobis, sed nomine Tuo da gloriam!

Pag. 10

**Dezvoltarea relațiilor socio-economice în Europa medievală;
Ordinul Cavalerilor Templieri, promotor al economiilor de schimb
și al sistemului bancar**

Dincolo de toate reperi­ele oferite de docu­men­tele istorice și lucrări de specialitate, Templierii rămân cel mai cel mai faimos și controversat ordin de călugări razboinici creștini. Ei au marcat existența și dezvoltarea socio-economică medievală, iar semnele trecerii lor prin Europa și Orient sunt vizibile și astăzi. Timp de aproape 200 de ani, Templierii au fost mai puternici decât regii. Ordinul cavalerilor templieri a fost înființat la începutul secolului XII, ă­n 1119 la Ierusalim de către Hugues de Payns cu scopul de a asigura securitatea Țării Sfinte, proaspăt cucerite, iar comanderiile dezvoltate ulterior de ei în toată Europa au generat poli de putere economică și administrativă în foarte scurt timp. Cavalerii trăiau deseori în castele-comaderii, clădiri impunătoare, care erau susținute financiar din produsele realizate pe moșiile deținute, arondate respectivei comanderii. Aceste Case ale templierilor au fost înființate în toată Europa de Vest, iar noi recruți erau trimiși spre Țara Sfântă, ceea ce ducea la creșterea efec­tivelor acestor ordine militare, efective ce trebuiau susținute financiar, material și tehnic. Ordinul Templier s-a bucurat de o mare autonomie, fiind plasat sub directa autoritate a Papei, nu sub cea a regelui. Peste 3000 de comanderii templiere iau naștere numai în Franța, adevarate întreprinderi prospere, centre economice medievale create pentru exploatarea și valorificarea bunurilor (rezultate din numeroasele donații) și finanțarea acțiunilor Ordinului. Este unanim acceptată ideea că secolul XII a reprezentat pentru Cavalerii Templieri perioada cea mai fastă. Deveniseră stat în stat, având imunitate la legile și taxele impuse de statele europene. Odată cu mărirea numărului de drumuri comerciale terestre și navale, a crescut și comerțul și numărului comercianților care reclamă o poziție și funcții specifice în cadrul schemei social-economice medievale occidentale. Se dezvoltă nu numai comerțul între comanderii, dar și cel între state, comanderiile rămânând principalul nucleu de producție eficientă fiind organizate ca niste mici orașe ce dispuneau de toate facilitățile pe care le putea oferi standardul vremii. Comaderiile erau organizate aproximativ identic: biserica era construită în centrul amplasamentului, iar clădirile agricole și logisurile sunt dispuse împrejur ca într-o mare curte interioară. Terenurile agricole sunt în imediata vecinătate sau chiar în interiorul zidurilor, ca într-o cetate. Dacă privim la Comanderiile din

Franța, aici s-au păstrat încă unele în care se observă grajdurile pentru cai, pigeonierul (adăpostul pentru porumbei, semn de putere juridică), brutăria, hambarele, vechile porți templiere și zona unde erau crescătoriile de animale. Producția comanderiilor era destinată consumului local, aprovizionării armatelor aflate în Orient și comerțului intern și extern, care se realiza mai mult pe cale navală. cu ajutorul unei flote puternice. Templierii și-au creat o flotă proprie bine organizată care o depășea pe aceea a oricărui regat. Această flotă era utilizată nu doar pentru transportul armatelor dar și pentru transportul mărfurilor sau altor valori care erau transferate. Templierii aveau un număr mare de vase care asigurau transportul și negoțul în Mediterana, între porturile din Italia, Franța, Spania și Țara Sfântă.

Flota dispunea de un număr de galere de război ușor manevrabile, mici și rapide, dotate cu vâsle și vase de transport pentru trupe, cai, încărcături comerciale și pasageri - pelerini în drum spre Țara Sfântă. Pentru transportul cailor se foloseau vase speciale: cele mai mici puteau transporta în medie 40 de cai (precum și 40 de infanteriști, toate armele lor și 30 de vâslași care să se ocupe de corabie), iar cele mai mari puteau transporta 100 de cai. Transportoarele aveau adesea uși la pupa care permiteau adesea cavalerilor călare sa coboare direct pe plajă. În prima jumătate a secolului al XII-lea, templierii au trebuit să se bazeze în special pe vasele altora, dar până în secolul al XIII-lea ordinul avea propriile vase. Deținerea unei flote conferea templierilor independența pe Mediterană și le permitea un flux regulat de trafic militar. Baza principală se afla pe insula Mallorca. O altă bază exista pe malul francez al Atlanticului, portul cel mai utilizat era puternic fortificat, portul La Rochelle. Și aici Eleonora de Acvitalia îi scutise de plata

taxelor portuare. La Toulon, la începutul secolului al XIII-lea, lorzii feudali dădeau templierilor dreptul de a construi case și fortificații oriunde doreau, creând un port sigur pentru navele lor, cărora li se permitea să încarce, să descarce și să transporte tot felul de bunuri fără a plăti taxe. Templierii făceau comerț cu insulele Britanice plecând din La Rochelle și se presupune că faceau comerț și cu Groenlanda, continentul nord-american și Mexic, probabil „sărind de pe o insulă pe alta” de-a lungul vechii rute a vikingilor, dar deocamdată nu există probe evidente care să susțină acest lucru. Oare La Rochelle avea o semnificație specială pentru templieri ? Este un punct nordic mult prea îndepărtat pentru a fi loc de îmbarcare viabil pentru călătoriile spre Țara Sfântă, deoarece aveau alte porturi spre est, ca de exemplu Marseilles. Acest lucru sugerează faptul că presupusele călătorii și comerțul spre vest ar conține un sâmbure de adevăr. Deținerea unei flote proprii avea avantaje majore deoarece permitea templierilor să acționeze ca un canal de comunicare demn de încredere între Orient și Occident. Astfel, oameni din toate categoriile din Europa aveau foarte multe beneficii de pe urma activităților și puterii ordinului.

În contextul avantajelor de care beneficiau Templierii, Comanderiile au funcționat fără nicio opreliște, fără să plătească un impozit (considerându-se că templierii plătesc impozitul sangelui în lupte), fără să plătească o taxă, fără vreo relație de vasalitate sau subordonare (în afara de jurământul față de papă), fiind unicii proprietari ai terenurilor, bisericii, drumurilor, fără să datoreze nimic, nici regelui nici episcopului. Acestea erau valabile pentru toate celelalte comanderiile și nu erau puține: în Europa, au existat 16 provincii importante - Flandra, Auvergne, Normandia, Aquitania, Poitou, Provence, Anglia, Germania, Italia superioare și inferioare, Puglia, Sicilia, Portugalia, Castilia, Leon și Aragon. Numărul acestor provincii a fluctuat în funcție de extinderea ordinului și de importanța economică și militară a acestora. Este cunoscut că majoritatea Cavalerilor Templieri au fost de origine franceză, astfel că la nivelul secolului al XII-lea mai mult de 9000 de domenii-comanderii ale acestora erau administrate pe teritoriul Franței fără să le mai luăm în considerare pe cele din alte țări.

Aveau însă dreptul de a strânge impozite, taxe și redevențe de la vasalii lor și de la nobilii pe care îi împrumutau cu bani sau

cărora le gestionau domeniile cît timp aceștia erau în luptă sau în pelerinaj. practicând împrumutul cu dobândă (deși religia catolică interzice acest lucru) ori emițând cecuri de călătorie, asa zisele “lettres d’échange”,adică funcționând ca o filială a primei bănci multinaționale din istorie. „...nobilii care calatoreau, își depozitau o sumă de bani la Cavalerii Templieri, primeau o chitanță, iar la ajungerea la destinație prezentau chitanța și primeau suma de bani de la “filiala locală” a cavalerilor...iar pentru toate acestea Cavalerii Templieri percepeau un comision de pnă la 10%. Astfel, Cavalerii Templieri pot fi considerați inițiatorii cecurilor de călătorie, a cardurilor de credit! În aceste condiții, Cavalerii Templieri au adunat o avere imensă, care, cum ei depuseseră jurământ de celibat și sătăcie, a fost folosită pentru buna funcționare a Organizației...” (Peter Tompkins, The Magic of Obelisks.)

Astfel, destul de repede, mișcarea Cavalerilor Templieri devenise un fel de trezorerie mondială, creditorii Europei : nobilii își depozitau averile la Cavalerii Templieri, care administrau sume de bani incredibil de mari chiar și pentru vremea aceea. În Franța, Templierii își foloseau averile pentru finanțarea agriculturii, dar și a statului, mai ales pentru susținerea cruciadelor. Depunerile pe care aceștia le primeau în păstrare sau sub formă de sechestru nu se constituiau în conturi pe seama cărora să se poată face viramente sau depozite pentru împrumuturi, ci dimpotrivă, depunătorii trebuiau să plătească o taxă (un comision) pentru păstrare, fără ca templierii să bonifice vreun fel de dobândă. Din punct de vedere al reglementării activității bancare există o serie de inițiative în perioada Evului Mediu și a Renașterii. Astfel, la Barcelona, în 1300 au fost emise așa-zisele Las Cortes, care fixau atribuții, drepturi, garanții și

responsabilități ale bancherului, iar în timpul lui Filip cel Frumos apare prima Bancă Națională a Europei pusă sub conducerea cavalerilor templieri.

Relațiile foarte bune cu Papa au fost suficiente pentru a ajunge la aceasta putere? Poate! Cert este faptul că ei, Cavalerii Templieri, au contribuit financiar la ridicarea unor catedrale gotice, precum cea de la Chartes - al carei efort financiar poate fi comparat cu trimiterea primului om pe Luna de catre americani - sau Templul Londrei - monument care abunda de simboluri ale Cavalerilor Templieri, printre care și celebrul “doi oameni pe un cal”. Toate aceste investiții au fost posibile datorită faptului că mișcarea Cavalerilor Templieri devenise un fel de trezorerie mondială. Nobilii își depozitau averile la Cavalerii Templieri, care administrau sume colosale. Regele Angliei a depozitat astfel suma de 50.000 de lire sterline (o sumă fabuloasă, echivalentul de astăzi a întregii rezerve americane de la Fort Knox) la Cavalerii Templieri, iar nobilii care călătoreau, își depozitau o sumă de bani la Cavalerii Templieri, primeau o chitanță, iar la ajungerea la destinație prezentau chitanța și primeau suma de bani de la “filiala locală” a cavalerilor, operațiune pentru care, așa cum am arătat, percepeau un comision de până la 10%.

Astfel, Cavalerii Templieri pot fi considerați inițiatorii cecurilor de călătorie sau a cardurilor de credit! În aceste condiții, Cavalerii Templieri au adunat o avere imensă, care, având în vedere că ei depuseseră jurământ de celibat și sărăcie, a fost folosită pentru buna funcționare a Organizației.

Faptul că Templierii au fost bancherii caselor regale europene nu poate fi contestat. Cel mai bine păstrat secret al lor era sistemul de „trucuri” financiare prin care se îmbogățeau rapid, dar chiar dacă desființarea ordinului

a fost brutală realizările lor în domeniul bancar a produs efecte de-a lungul secolelor care au urmat. Cele mai prestigioase bănci elvețiene care au fost fondate de Hughenoti, care fugeau de persecuțiile papale, iar Familia Hottinger făcea parte din acest val. Ca și familia Rougemont, fondatorii, printre altele, ai imperiului financiar „Lloyd’s of London”. Aceasta era originară din Chartres, Franța, ca și unii dintre fondatorii Ordinului Templierilor. În registrele locale este pomenită din 1285. Pe atunci se numea „Du Temple”. În 1672, Guy Charles du Temple s-a căsătorit cu Francoise-Nicole de Boisrouvray, moștenitoarea domeniului Rougemont. Pe conții Du Temple de Rougemont îi regăsim mereu legați de templieri, dar și de regii Franței, ținându-i sub control ca bancheri. Hottinger și Rougemont sunt fondatorii imperiului bancar elvețian. De altfel, chiar și steagul Elveției, crucea albă pe fond roșu, amintește de templieri, la care culorile erau inversate. Decând au fost trădați de regi și papă, templierii adevărați au avut ca țel distrugerea monarhiilor, în special cea franceză și a instituției papale, cu toate ordinele financiare care o protejează. Cel mai bun exemplu au fost războaiele dintre Napoleon și Ducele de Wellington, sponsorizate, printr-o rețea de bănci, de Rougemont.

Transformările din epocă de la nivelul regatului dar și din Orient, modul de organizare al comanderiilor, organizarea exploatărilor agricole, (re)nașterea orașelor, reanimarea vieții urbane, dezvoltarea unor rute comerciale importante între provincii și continente și înființarea sistemului de circulație monetară și transfer bancar sunt marile fenomene economice ale perioadei care, fără să supărăm pe nimeni, se datorează concepției impuse de Templieri în ceea ce se numește rulajul resurselor vs. influențe militare regionale, incluzând influența lor determinantă în dezvoltarea culturii și societății europene, fapt care a provocat schimbări definitive și au dus la un salt remarcabil al evoluției socio-economice de-a lungul secolelor care au urmat .

Bibliografie selectivă, texte preluate și informații: Baigent M., Mutar A., Tiberiu C. P., Barbara Frale, Ralls K., Partner P, Nollier I., Lixandru I., Manea I.,M., Drimba, O., Dobrescu, M. E., Butler A. și Dafoe S., Brighton S., Picknett, L., și Prince C., Demurger, A., Barber M., Baigent M. și Leigh R., www.osmth.ro, Enciclopedia Universală Britannica, etc.

DGOTJ Conf.univ.dr. Mihaela Dimitrescu

Seneșal al Prioratului Bucureștilor
și Ilfovului, Mare Ospitalier al OSMTH

În opera romanescă a lui Maurice Druon - academician, ministru, combatant în Rezistența franceză și autor de mondială celebritate - ciclul Regilor blestemați, scris în urmă cu mai multe decenii, pare a fi cu mult cel mai cunoscut publicului larg, reînnoind, în cheie modernă, gustul unei istorii romanțate de tip Dumas.

În centrul tramei narative se află un moment crucial din trecutul Franței și din epoca de sfârșit a cavalerismului feudal: cel al domniei, între 1285 și 1314, a lui Filip al IV-lea cel Frumos și al cârmuirilor succesorilor săi nevolnici, conducând la sfârșitul unei dinastii și la începutul alteia. Trei sute patru zeci și unu de ani după încheierea stăpânirilor carolingiene și după încoronarea „ducelui” Hugo Capet, în 987, ca rege al unei Franțe ce ținea doar de la Paris la Orleans, se încheia în 1328, prin Carol al IV-lea, marea dinastie capețiană care crease cel mai puternic regat al creștinătății și care dăduse suverani așezători de țară precum Filip al II-lea August și Ludovic al IX-lea cel Sfânt. Nepot de fiu al acestuia din urmă, al patrulea din Filipii Franței a fost suveranul european care la cumpănă de secole a prefigurat în modul cel mai limpede modernitatea ce avea să vină. „Regele de fier” - este chiar titlul unuia dintre volumele lui Druon - a fost monarhul care a convocat pentru întâia oară, în 1302, „Statele Generale”, acea adunare reprezentativă ce strângea laolaltă pe reprezentanții celor trei „ordine” sociale ale Vechiului Regim, anume clerul, nobilimea și „starea a treia”, adică burghezia; ele aveau să fie consultate din timp în timp, în momentele de mare nevoie, ultima oară în 1789, când „Statele” aveau să se proclame ele însele Adunare Națională Constituantă, câteva zile înainte de luarea cu asalt a Bastiliei medievale, eveniment care a inaugurat, o știm, Revoluția Franceză.

Întărind ca nimeni altul autoritatea regală ce întruhipa statul - iarăși într-o manieră aproape modernă -, Filip al IV-lea s-a înconjurat, ca altădată împărații germani ai secolelor al XI-lea și al XII-lea, de oameni cultivați, cunosători adânci ai dreptului roman conservat în legislația bizantină justinianee, așa-numiții „legiști” care au fost Pierre Flotte, Enguerrand de

Marigny și Guillaume de Nogaret. Aceștia au fost uneltele inteligente și docile ale marelui rege în confruntarea sa cu papalitatea, întruchipată eclatant de Bonifaciu al VIII-lea, autorul bulelor „Ausculta fili” (1301) și „Unam sanctam” (1302), justificând ideea medievală a supremației universale a papilor împotriva ideii moderne a libertății regelui „național” față de Roma. Bonifaciu s-a întâmpilat a fi primul și ultimul papă palmuit de trimiși ai unui suveran - aceștia au fost Nogaret și Sciarra Colonna - în vestitul episod din 7 septembrie 1303 de la Agnani, soldat cu arestarea urmașului Sfântului Petru, mort curând și înlocuit cu omul regelui de la Paris, francezul Bertrand de Got, arhiepiscop de Bordeaux, devenit Clement al V-lea, cel cu care s-a inaugurat așa-numita - total impropriu - „captivitate babilonică” a papilor, la Avignon, din 1309 până în 1377, sub ochiul vigilent al stăpânilor Franței.

Cu ajutorul noului cap al Bisericii de el impus - deschizător al unei serii de șase papi francezi rezidând în noua cetate pontificală de pe Rhône -, Filip cel Frumos, aflat mereu în nevoie de bani pentru administrarea și apărarea statului, regele care poruncise chiar falsificări de monedă într-un secol unde aceasta începuse să modeleze o nouă economie de schimb și care extorcasse sume uriașe de la bancherii evrei și lombarzi activi între hotarele cârmuirii sale, avea să pună capăt vieții bogatului și venerabilului Ordin al Templierilor. Condamnați într-un proces plin de acuzații teribile, unele plătuite pentru nevoile cauzei, încheiat cu executarea marelui maestru Jacques de Molay, cu confiscarea averilor comunitare, aceștia aveau să asiste neputincioși și la distrugerea centrului lor spiritual parizian de pe malul drept al Senei, din care se mai păstrează astăzi doar amintirea în numele unor străzi - „Rue du Temple” și „Rue des Blancs-Manteaux” - din vechiul cartier Marais.

De faimosul „blestem” al ultimului conducător legiuit al cavalerilor templieri - în a căror directă descendență este plasată adesea mișcarea inițiatică a francmasoneriei - legenda a voit să lege drama finală și postumă a domniei atât de rodnice a lui Filip al IV-lea:

criza dinastiei și stingerea definitivă a acesteia din urmă. Pentru a înțelege evenimentele într-un context istoric și într-o perspectivă comparativă mai largă, trebuie amintit că ne aflăm, la începutul secolului al XIV-lea, într-un moment când sfârșeau și alte dinastii medievale, înlocuite cu altele, mai ales în Europa Centrală: era cazul Arpadienilor din Ungaria, dispăruți în 1301 și urmați, în 1308, de Angevinii de neam francez; cel al Piaștilor polonezi, în 1306, ai căror succesori au fost, peste decenii, Jagellonii; cel al Premyslizilor ceho-boemi, în 1310, continuați de o altă dinastie franceză, cea de Luxemburg.

Europa catolică devenea tot mai mult, pe atunci, un spațiu al monarhiilor teritoriale, adunând pe cei de-o limbă, acolo unde universalismul papilor și tendințele de control monarhic ale acestora, atât de vădite în primele trei secole ale mileniului nostru, erau de-acum desuete și contrare progresului politic. Suntem, să nu uităm, în epoca triumfului limbilor vernaculare în biserică, noii credincioși putând să asculte Biblia citită în propriul lor grai, fie în traducerea engleză al lui John Wycliffe de la Oxford, fie în ceha lui Jan Huss de la Praga. Nu mai puțin, este vremea în care și conciliile Bisericii apusene proclamau nevoia votului pe „națiuni” - așa a fost la Konstanz în 1414-1417 -, în care universitățile întemeiate prin voință monarhică, unind deci „regnum” cu „studium”, confereau o greutate decisivă organizării acestora pe principii „naționale”, precum iarăși în Praga lui Carol al IV-lea de Luxemburg, unde studenți de origine slavă coexistau cu cei de stirpe germanică într-un mod care nu reflecta deloc „concordia” mult dorită de imperialul ctitor.

La acest început al unui veac în care par a se fi conturat limpede identitățile etnice europene ce au condus la ivirea alterităților, mai întâi cu caracter teritorial, apoi de-a dreptul național - care au fost și izvorul atitudinilor xenofobe -, se plasează domniile succesive ale fiilor lui Filip al IV-lea, palidele siluete istorice care au fost, pe mult râvnitul tron al Franței, Ludovic al X-lea cel Arțăgos (1289-1316), Filip al V-lea cel Lung (1316-1322) și Carol al IV-lea cel Frumos (1322-1328).

Scandalurile provocate în familia regală de proastele moravuri ale prințeselor cu care acești ultimi prinți capețieni direcți se însoțiseră - Margareta de Burgundia, Jeanne de Poitiers și Blanche de Burgundia -, ca și moartea, în 1316, după o „domnie” de numai câteva zile, a pruncului Ioan I - tocmai de aceea denumit Postumul - au împiedicat recunoașterea unor alte odrasle născute în familiile descendenților lui Filip al IV-lea, iar tradiția medievală impunea, la stingerea ultimului dintre aceștia, în 1328, găsirea unui moștenitor foarte apropiat genealogic

de marele rege dispărut cu patrusprezece ani înainte. Or, acesta nu putea fi ales decât dintre doi candidați. Cel dintâi și cel mai apropiat descendent masculin era Eduard, fiul lui Eduard al II-lea al Angliei și al Isabelei, fiica lui Filip al IV-lea și sora ultimilor trei regi capețieni, devenit el însuși suveran englez în 1327 la abdicarea tatălui său. Celălalt era Filip de Valois, fiul contelui Carol, încă nominal „împărat latin de Constantinopol”, prin căsătoria-i cu o prințesă din neamul Courtenay, care se întâmpla să fie însuși fratele lui Filip cel Frumos.

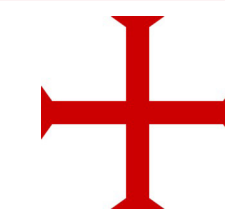
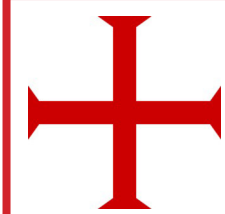
Neîndoios, cutuma trebuia să dea câștig de cauză primului pretendent, ca nepot de fiică al regelui Filip. Numai că baronii Franței,

aflați la ceasul cel nou al unei noi atitudini, pe care o vom numi deja „națională”, au impus venirea pe tron a celui alt candidat, numai nepot de frate al aceluiași Filip, pentru singurul, dar întemeiatul motiv care putea fi invocat într-un ev al monarhiilor teritoriale: Filip de Valois era prinț francez, în timp Eduard era rege englez...

Urcarea pe tron a celui devenit Filip al VI-lea, întemeietor al casei de Valois, care avea să domnească până la venirea Bourbonilor în 1589, în dauna nepotului său de vară primară, Eduard al III-lea regele Angliei, însemna, pentru întâia oară într-o succesiune europeană, triumful principiului legăturii directe cu țara, așadar unul teritorial

și „național”, ce avea să stea la temeiul monarhiilor moderne (chiar dacă, trebuie amintit, alegerea din 1328 avea să fie cauza imediată a lungului și încă feudalului război „de o sută de ani” dintre cele două regate ale Apusului, început în 1337 și încheiat în mult încercatul an 1453).

Sfârșitul Capețienilor era, în cea mai importantă monarhie a creștinătății, semnul unei prefaceri fundamentale în mentalitatea Evului Mediu final. Una pe care, firește, nu cronicile timpului ne lasă să o știm în resorturile sale adânci, ci tocmai gândirea istorică modernă, deopotrivă asociativă și reflexivă.

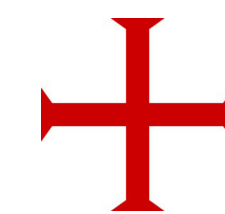
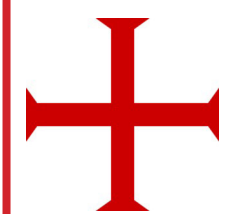
O.S.M.T.H. MARELE PRIORAT AL SCOȚIEI FESTIVALUL DE COMEMORARE A SFÂNTULUI ANDREW, SFANTUL PATRON AL SCOȚIEI

09 – 11 NOIEMBRIE 2012

Dragi Frați și Surori,

Ne face mare plăcere să vă invităm să luați parte la Capitulum comemorativ de anul acesta, dedicat Sfântului Andrew, Patronul Scoției.

Locul ales pentru ceremonie și dineul de gală din data de 10 noiembrie 2012 este binecunoscutul Colegiu St. Salvator și Capela sa datând din secolul 15, în pitorescul oraș istoric și port St Andrews, în Regiunea Fife, la 40 de mile nord de capitala Edinburgh. Locul de întâlnire este impresionantul Holiday Inn Hotel din Dundee, “Orașul Descoperirilor”.

www.osmth.ro

ISBN 978-973-0-12779-9

